

Informační vzdělávání

**Didaktické aspekty
informačního vzdělávání**

Obsah

- **„Knihovník za katedrou“ reflexe změn knihovnických dovedností**
- **Minimum co vědět o učení**
- **Minimum co vědět o vyučování, lektorování**

Co vědět o učení a (vyučování) lektorování

Plánování a realizace výuky

- 1. Cíle (co bude obsahem učení, obecné i specifické cíle)**
- 2. Proces výuky a učení (co bude obsahem učebního procesu, jaké didaktické metody se použijí)**
- 3. Hodnocení a evaluace (způsob měření efektivity a úspěšnosti vyučovaného obsahu)**

1. Analýza, cíle

- **stanovení cílů**
 - Co budou účastníci **ZNÁT, UMĚT, čemu ROZUMĚT**
 - Jak budou **JEDNAT, MÍT POSTOJ**
- **Definovat konkrétně**
 - z hlediska účastníků nikoli učitele
 - používat slovesa
 - vodítko Bloomova taxonomie

Aktivita - obrázek

Shrnutí výukové cíle

- **CÍLE (výuky)**
 - Bloomova taxonomie cílů
 - Kam směřují naše cíle (Co chceme měnit směrem k našim „studentům“)
 - Jejich emoce
 - Jejich intelektuální dovednosti – myšlení
 - Jejich osobnostní vlastnosti
 - Jejich postoje a hodnoty
 - Jejich sociální dovednosti
 - Jejich technologické dovednosti
 - Jejich tvořivost
 - Jejich vědomosti
 - Jejich pohybové dovednosti

1. Analýza, cíle

- **stanovení cílů**
 - Kognitivní – znalosti (vědět, hlava)
 - Afektivní (emocionální) – postoje (pocít'ovat, srdce)
 - Psychomotorické – dovednosti (dělat, ruce/nohy)
- **cílová skupina (velikost, dovednosti, znalosti, prerekvizity), jaké existují nedostatky u cílové skupiny**
- **volba metod a typ tréninku, volba média, pomůcek**

Aktivita – Bloomova taxonomie

Struktura

- Výběr a uspořádání učiva, faktů
 - Formou asociací – myšlenkové mapy
 - Logická struktura

Struktura – pomocná schemata

**ŘEKNĚTE, CO
ŘEKNETE**

ŘEKNĚTE TO

**ŘEKNĚTE, CO JSTE
ŘEKLI**

POLOŽTE OTÁZKU

ODPOVĚZTE NA NI

**NAKONEC ZOPAKUJTE
OTÁZKU A STRUČNĚ
NA NI ODPOVĚZTE**

SITUACE (výchozí stav)

MOŽNOSTI (klady, zápory)

NÁVRH (konkrétní řešení)

Jak poskládat lekci?

- **Úvod orientovaný na účastníky**
 - Oslovení, představení
- **Vlastní začátek práce s obsahem**
 - Úvod k obsahu, příběh, vtip
 - (Řekněte, co řeknete)
- **Výklad (Řekněte to)**
- **Závěr ve vztahu k látce – resume (Řekněte, co jste řekli)**
- **Závěr ve vztahu k účastníkům**
- **Zpětná vazba (dotazník, hodnocení)**

Osobnost lektora znám sám sebe?

	CO DRUZÍ VIDÍ	CO DRUZÍ NEVIDÍ
CO O SOBĚ VÍM	Aréna	Fasáda
CO O SOBĚ NEVÍM	Slepá skvrna	Potencionální bariéra

Aktivita – test lektora

Komunikační dovednosti

- **Řečnické prostředky**

- Jak hlavně nezačínat (omluvami, podlézavě, pasivně, buzeračně, nepodceňovat se...)
- Jak začít (sebejistě, dobromyslně, navodit bezpečí, strukturovat)
- Dramatické (výraz řeči, těla), kontaktové (oslovování, otázky), logické (fakta, zkušenosti), názorné (příběhy, čísla, metafory), sugestivní (citáty, povzbuzování účastníků)
- Být připravený, věcná argumentace – rozložení argumentace, používat podobný jazyk posluchačům

Řeč těla

- **Mimika**
- **Posturika**
- **Gestika**
- **Kinezika**
- **Teritorialita**
- **Haptika**
- **Zjev**

2.Proces výuky

obsah výuky – tvorba sylabu

- **Vodítko standardy a modely IG**

2. Proces výuky didaktické minimum

- **jak si lidé pamatují informace**
 - 10% čteného
 - 20% slyšeného
 - 30% viděného
 - 50% slyšeného a viděného
 - 70% z toho, co říkáme
 - 90% z toho, co děláme
- **učební styly**
 - jak se člověk učí (např. vizuální, verbální nebo kinestetický typ)
 - vliv osobnosti, inteligence, motivace, věku, pohlaví, sociální a vývojové vlivy
- **teorie učení** – konstruktivismus
- **komunikace** – kladení otázek

ACTIVITY

DALŠÍ AKTIVITA

1 AKTIVITA

4 PLÁNOVÁNÍ

2 DÍLEŽNOSTI

REFLEXE

3 DOBĚČENÍ

Kolbův cyklus učení

Prožitková pedagogika, učení se z vlastních prožitků a zkušenosti (týmová spolupráce)

1. **vlastní aktivita - řešení společného úkolu, vlastní prožívání**
2. **ohlednutí - rekapitulace, jak jsme pracovali a co prožili, příp. hodnocení výsledku**
3. **zobecnění - prodiskutování špatných i dobrých postupů a posouzení, co pro nás znamenají**
4. **plánování - Co se stane příště? Co máme pro příště změnit?"**

.... nová aktivita

Organizační formy výuky

- **Individuální**
- **Hromadná**
- **Diferencovaná podle schopností a zájmů účastníků**
- **Skupinová, kooperativní, týmová**

2. Proces výuky metody

- **Klasické**
 - Slovní (přednáška, vysvětlování, vyprávění...)
 - Názorně-demonstrační (pozorování, práce s obrazem)
 - Dovednostně-praktické (experimentování, činnosti)
- **Aktivizující**
 - Diskuse, řešení problémů, didaktické hry...
- **Komplexní**
 - Učení v životních situacích, projektová výuka, kooperativní výuka...

Problémová metoda

Problem based learning

Problémové učení

- Aktivní, samostatné řešení problémů samotnými posluchači, studenty
- problémové úlohy by měly vycházet z reálných, přirozených životních situací nebo na ně navazovat
- problémová úloha by měla podněcovat posluchače k uvažování, hledání, zkoumání, případně k dalšímu studiu
- Řešení problému fáze : identifikace (zadání) – analýza (jádro problému) – hypotézy – verifikace – řešení
- Proč..., Čím se liší..., Srovnej..., Jak bys vysvětlil..., Urči..., Popiš..., Vysvětli..., Dokaž..., Jaký je základní rozdíl..., Které společné znaky..., Jak souvisí..., Co je příčinou..., Jak lze použít...

[Intute](#) > Virtual Training Suite**Virtual Training Suite**[About](#)[Support Materials](#)[VTS @ Events](#)[User Feedback](#)**Additional Tutorials**[Internet Detective](#)[Job Searching](#)**News**[Intute Blog](#)

The **Intute: Virtual Training Suite** provides free Internet tutorials to help you learn how to get the best from the Web for your education and research.

Our tutorials are written and updated by a [national team of subject specialists](#) based in universities and colleges across the UK.

Pick the tutorial that interests you:

Science, Engineering and Technology

[Aeronautical Engineering](#)
[Chemist](#)
[Civil Engineer](#)
[Construction](#)
[Earth Scientist](#)
[Electrical Engineer](#)
[Engineering \(General and Automotive\)](#)
[Geographer](#)
[Health and Safety](#)
[ICT](#)
[Materials Engineer](#)
[Mathematician](#)
[Mechanical Engineer](#)
[Petroleum and Offshore Engineering](#)
[Physicist](#)
[Science](#)

Arts and Humanities

[Archaeologist](#)
[Architecture](#)
[Art and Design](#)
[Arts and Crafts](#)
[Digital Photography](#)
[English](#)
[ESOL](#)
[Fashion and Beauty](#)
[Historians](#)
[History and Philosophy of Science](#)
[Learning Languages](#)
[Media and Communication](#)
[Modern Languages](#)
[Music](#)
[Performing Arts](#)
[Philosopher](#)
[Religious Studies](#)

Social Sciences

[Anthropologist](#)
[Business Manager \(HE\)](#)
[Business Studies^{\(FE\)}](#)
[Development](#)
[Economist](#)
[Education](#)
[European Studies](#)
[Government and Politics](#)
[Hospitality and Catering](#)
[International Relations](#)
[Lawyers](#)
[Leisure, Sport and Recreation](#)
[Psychologist](#)
[Social Policy](#)
[Social Research Methods](#)
[Social Statistics](#)
[Social Worker](#)
[Sociologist](#)
[Travel and Tourism](#)
[Women's Studies](#)

Health and Life Sciences

[Agriculture, Food and Forestry](#)
[Allied Health](#)
[Biosciences](#)
[Dentistry](#)
[Gardening](#)
[Health and Social Care](#)
[Health and Well-being](#)
[Medicine](#)
[Natural History](#)
[Nursing, Midwifery and Health Visiting](#)
[Pharmacist](#)
[Vet](#)

Internet Philosopher

WELCOME TO INTERNET PHILOSOPHER

Would you like to learn how to use the Internet for philosophy?

Use this free, interactive tutorial to improve your Internet research skills:

Let our experts guide you to the best of the Web 📌

This is one of a national series of tutorials written by qualified tutors, lecturers and librarians from across the UK. It's part of the **Intute: Virtual Training Suite**, funded by JISC.

Your expert guides are...

- **Kathy Behrendt**, D.Phil, University of Oxford
- **Stig Hansen** and **Dr. Nik Jewell**, Higher Education Academy Philosophical and Religious Studies Subject Centre, University of Leeds

Next

Projektové učení

- Způsob učení, které staví na kooperativním řešení komplexního tématu, které je důležité pro studentův každodenní život - dlouhodobě, vyžadující užití metod na bázi výzkumu.
- Studenti si ve vzájemné spolupráci sami řídí, organizují proces řešení

Příklad projekt – přeměna školních knihoven v pulsující informační centra

Inscenační metoda hraní rolí

User Centred Information Literacy
Education

Information handling skills

Kirsty shouts upstairs...

? page 1 of 11 navigate

Ian falls out of bed and goes downstairs. Still yawning, he inspects the envelope, - takes a deep breath, tears it open, and squints at it, ready for the worst....

Instead he lets out a yell, which brings everyone running into the kitchen. Ian can hardly believe his luck - he's been offered the job.

Suddenly, as he dreams of the bright city lights, his mum grabs him and gives him a big slobbery kiss - he's obviously back in her good books.

His mum, grandad and Kirsty all start asking questions at the same time ... 'Where are you going to stay' 'When do you start?' and 'What about college?'

Choose a scenario...

Going somewhere

tips to plan your trip...

Career change?

where and how to look...

Shopping the smart way

finding the right purchase...

Research help

unearthing relevant info...

Leisure time

making the most of yours...

Biographies

Ian

Kirsty

Fiona

John

April

© [copyright information](#)

PROJECT PART-FINANCED
BY THE EUROPEAN UNION

Europe and Scotland
Making it work together

Simulace

Get Started!

Membership is FREE!

Second Life® is an online, 3D virtual world imagined and created by its Residents.

Discover a whole new world of friends, fashion, music, videos and fun!

[Explore the best of Second Life >>](#)

Your Organization in Second Life!

Find out why your **business, school** or **nonprofit organization** should get its own virtual world presence.

[VISIT SECOND LIFE GRID™](#)

Click here for the notecard
on today's discussion
Can SL be used to help
teach web searching?

3. Hodnocení, evaluace

- **Zjišťujeme na konci lekce, tématického celku – zpětná vazba, hodnocení činnosti, procesu učení**
 - **Potřeba si stanovit pro konkrétní cíle kritéria hodnocení/ jaký má být výsledek (co mají studenti umět – pomohou standardy)**
- **Diagnostika nedostatků (mezer znalostí studentů), testování studentů**

3. Hodnocení jak hodnotit-techniky

- **Příklady technik hodnocení**
 - Anotovaná bibliografie s uvedenou vyhledávací strategií
 - Komentovaná bibliografie – prezentace výsledků ústní formou
 - Řešení příkladů kolaborativní formou ve třídě
 - Esej, případová studie
 - Praktické příklady
 - Test – výběr odpovědí
 - Praktikum v knihovně
 - Tvorba rozcestníku a průvodce, kde a jak vyhledávat o určitém tématu (pathfinder assignment)
 - Výzkumné portfolio (research portfolio) adresář na webu nebo v klasické formě složka s kopiemi relevantních článků nebo kapitol knih s krátkým popisem
 - Deník výzkumníka (research journal) dokumentace vědeckého postupu – specifikace a otázky k tématu, KW, změny v postupu

Lektorské dovednosti pro knihovníky

- **Teaching Skills for Teaching Librarians: Postcards from the Edge of the Educational Paradigm**
<http://alia.org.au/publishing/aarl/32.1/full.text/jpeacock.html>
- **Standards of professional excellence for teacher librarians**
<http://www.asla.org.au/policy/standards.htm>
- [Teacher tap](#)
- [Information Age Inquiry](#)
- [Materiály ACRL](#)
- [SCONUL](#)
- [Make it Happen](#)
- [IL Toolkit](#)